



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 383/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Valach, Kišac, s. r. o., Gogoľova 18, Bratislava, IČO 36 663 051, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ing. Tomáš Kišac, proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cpr 1/2015 a proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoPr 4/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cpr 1/2015 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 CoPr 4/2020 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“). Sťažovateľ zároveň navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobou podanou na okresnom súde 26. februára 2015 sa sťažovateľ ako žalobca domáhal určenia neplatnosti výpovede z 2. septembra 2014, ktorou s ním žalovaný ([REDAKOVANÉ]) ukončil pracovný pomer, a zároveň ňou žiadal od žalovaného aj náhradu mzdy. Okresný súd rozhodol prvýkrát rozsudkom 29. novembra 2016, ktorým žalobu sťažovateľa zamietol, no tento rozsudok bol zrušený rozhodnutím krajského súdu z 29. marca 2018. Po tom, čo bola vec vrátená okresnému súdu, tento

opakovane rozhodol rozsudkom z 29. novembra 2019, pričom žalobu sťažovateľa opäť zamietol. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ opäť odvolanie, o ktorom rozhodoval krajský súd v napadnutom konaní.

3. Ústavný súd dožiadaním na okresnom súde a krajskom súde zistil, že krajský súd rozhodol o odvolaní sťažovateľa ešte 7. decembra 2021, a to tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu z 29. novembra 2019. Tento rozsudok spolu so spisom predložil krajský súd okresnému súdu 13. januára 2022 na doručovanie. Potvrdený rozsudok okresného súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľa, nadobudol právoplatnosť 24. februára 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namietal celkovú dĺžku napadnutého súdneho konania, ktorá mala dosiahnuť 6 rokov a 11 mesiacov. Sťažovateľ pritom nazeral na celkovú dĺžku konania na okresnom súde a krajskom súde ako celok. K zložitosti predmetnej veci uviedol, že patrí do štandardnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, a preto nemôže byť považovaná za zložitú. Ďalej uviedol, že na jeho strane nemožno identifikovať žiadnu príčinu prieťahov na rozdiel od postupu okresného súdu, ktorý mal vykonávať neúčelné a často formálne úkony, ktoré nevedli k prerokovaniu veci, a postupu krajského súdu, ktorý mal postupovať bezdôvodne zdĺhavo a neefektívne.

5. Sťažovateľ poukázal aj na význam predmetnej veci pre jeho právnu istotu a majetkovú sféru, pretože okrem neplatnosti výpovede sa dožadoval aj zaplataenia mzdy. Dĺžka konania preto nepriaznivo vplývala na jeho psychický stav.

6. Sťažovateľ si uplatnil náhradu finančného zadosťučinenia vo výške 2 500 eur vo vzťahu k okresnému súdu a vo výške 2 500 eur vo vzťahu ku krajskému súdu, no bez bližšieho zdôvodnenia týchto súm.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či napadnutým postupom okresného súdu a napadnutým postupom krajského súdu došlo k porušeniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vzhľadom na už uvedené mohol ústavný súd preskúmať namietané porušenie všetkých označených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) spoločne.

9. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený vo svojej doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

11. Ústavný súd zároveň pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom tohto základného práva je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

12. Zo skutkového stavu vyplýva, že celková dĺžka napadnutého konania na okresnom súde a aj na krajskom súde do jeho právoplatného skončenia (24. februára 2022) bola necelých sedem rokov. Samotná dĺžka tohto konania by mohla indikovať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, najmä s ohľadom na to, že išlo o pracovnoprávny spor, no pre ústavný súd bola v tomto prípade dôležitá okolnosť, že krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu už 7. decembra 2021. Následne bol tento rozsudok krajského súdu vyhotovovaný, predložený okresnému súde (13. januára 2022), ktorý ho potom doručoval účastníkom konania. Hoci konanie bolo právoplatne skončené až po doručení tohto potvrdzujúceho rozsudku všetkým účastníkom konania (24. februára 2022) a sťažovateľ podal svoju ústavnú sťažnosť 11. februára 2022, minimálne od 13. januára 2022, keď bol súdny spis vrátený okresnému súde, bolo v jeho dispozičnej sfére ako účastníka konania overiť si výsledok konania (žaloba bola v plnom rozsahu zamietnutá, pozn.), a tým rozptýliť akúkoľvek právnu neistotu, ktorú mohol pociťovať. Navyše v tomto prípade išlo o konečné rozhodnutie vo veci, a teda už proti nemu nebol k dispozícii žiadny riadny opravný prostriedok. Ústavný súd zároveň podotýka, že sťažovateľ nedokázal vo svojej ústavnej sťažnosti identifikovať žiadnu konkrétnu okolnosť týkajúcu sa nečinnosti, prípadne neefektívneho postupu okresného súdu alebo krajského súdu. Sťažovateľ sa vo svojej ústavnej sťažnosti uchýlil iba k všeobecným tvrdeniam o neúčelnom a neefektívnom postupe konajúcich súdov. Rovnako povrchné a všeobecné boli aj jeho tvrdenia o význame napadnutého konania pre neho samého.

13. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vyplýva aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už bolo meritórne rozhodnuté pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súde podľa čl. 127 ods. 1 ústavy

(IV. ÚS 223/2010, I. ÚS 390/2019). Inými slovami, ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi (v tomto prípade okresným súdom a krajským súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom všeobecného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06).

14. Napokon aj vzhľadom na výsledok konania (žaloba sťažovateľa bola zamietnutá, pozn.) ústavný súd podotýka, že ústavná sťažnosť namietajúca porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nie je akousi „cenou útechy“ pre neúspešných účastníkov konania v konaniach pred všeobecnými súdmi, ktoré trvali neprimerane dlho. Účelom takejto ústavnej sťažnosti je náprava aktuálneho stavu v napádanom konaní pred konkrétnym všeobecným súdom, resp. súdmi. Ústavná sťažnosť v tomto smere zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06)

15. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a okolností danej veci teda ústavný súd dospel k záveru, že v tomto prípade nemohol konštatovať také nedostatky, na základe ktorých by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľom označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. septembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu